

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. 5 céntims. || Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
 Deu números.. . . . 30 » || Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
 Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

PLAT DEL DIA

Pels catalans.

Una vegada a una casa de pagès hi havia dos germans bons, treballadors i entenimentals, mes sovint se barallaven perque a l' hereu li semblava que sempre li tocava el treball mes fort i l' altre deya que no li davan lo que li tocava.

Mes quan eran a la feyna poc se recordavan de aquestes coses i quan eran a casa la mare hi posava pau.

Un dia se digueren: ara que no podem entrar a les vinyes enfondim el pou del pati i potser trobarem mes aigua?—Enfondim el pou. I de don matí s' afanyaren a treure l' aigua del pou.

A baix hi havia l' hereu i a dalt son germà i vinga pujar galledes d' aigua i vinga pujar cabassos de llot i terra i rocs.

Aixis trevallant va passar el Pauet que era un dimoni d' home que a tot arreu ficava rahons, i digué al germà petit que estava abocat al pou estirant la corda i fent grinyolar la curriola.

—Apa, ara ho tens be, deixa anar

la galleda daltabaix i tréncali 'l cap a ton germà. Aquets hereus son uns explotadors.

Dirás que se t' ha escapat.

—No 't pensis, sino perque un hom...

I seguiren treballant fins al dinar.

A la tarde hi tornaren. El petit treballava a baix i l' hereu a dalt tirant la corda i buidant cabassos.

Aixis trevallant va passar el Pauet que era un dimoni d' home que a lot arreu ficava rahons i digué al hereu:

—Apa, home; ara si vols s' acabaràn las rahons, deixa caure mitja dotzena de rocs al pou i llestos.

—No 't pensis; que si un hom gosava...

Aixis arrivá 'l vespre i 'ls germans plegaren i s' assentaren a la fresca. I l' hereu se queixá de que va passar més horas dins del pou que el petit, i el petit se queixá de que li carregava massa els cabassos i van comensar a barallarse.

L' hereu deya: Io hagués cregut al Pauet que 'm deya que 't deixes caure mitja dotzena de rocs...

El petit deya: I a mi que 'm deya que afluxés la galleda.

—Vaya un murri; digueren els dos

a coro. I no recordantse de ses baralles agafaren dos vares i anaren plegats al poble i li dongueren al Pauet una sumanda que may mes tingué fret.

I may mes renyiren els dos germans.

I els de fore casa no gosaren may mes a floar desavinenses en aquella casa.

J.

Finca de La Canague-neuve

Lo dia 18 d' Agost sortiam tots tres de Beziars lo Pinet, lo Joseph y jo ab cotxe descobert á las nou del matí cap á la carretera de Narbona.

Diuen que 'l barret y la gorra donan tants amichs com l' ermilla; fixats ab aixó comensarem á saludar á tort y á través, á tothom qui feya certa cara de persona de posició, ja anés á peu, ja ab cotxe.

Lo cert es que rebiam saludos molt afectuosos, particularment dels cotxes ab que creuavam y després veyam que 's parlavan com dient: ¿Qui deuen ser aquells tres? ¿T' han saludat á tú?

Ab aquestos y altres entreteniments arrivarem á la finca de La Canague-neuve á 8 kilometres de Beziars. Lo propietari es Mr. Paul Julian y 'l majordom Mr. Arrivat.

Las vinyas eran lo millor que haviam vist fins llavors, y aixó que n' haviam vist de bonas. Líneas molt iguals, ceps molt tendres, sens gens de mildiu, rahims molt ben repartits. Los ceps emparrats ab quatre filferros; semblavan altas parets de tuyas, boxos ó truanas d' un jardí. La terra se veyá ben neta y sens cap erba. Es la poda Royat que explicaré en altra finca.

La plantació á 1'50 per 1'50 metros aproximadament.

Mr. Arrivat nos digué que la finca tenia 94 jornals y la última cullita havia sigut de 9600 cargas.

La instalació de cullita y de cellers es molt cómoda y luxosa. Per un costat del edifici que 'l terreno es alt, hi ha per la part de fora del edifici gran una torre ab una sínia casi vertical, y un cupet de set pams en quadro voltat de un anden d' un metre.

Descarregan los rahims en aquest anden, 500 cargas diarias, los pujan ab la sínia, que aboca á un turbina Paul, y d' aquesta vá per una canal á un dels 8 cups de mamposteria qu' están uns tres metres més baxos que la turbina, y desde 'l nivell del celler s' axecan tres metres més amunt.

Aquets cups pel costat del celler tenen un forat d' home á un metre y mitj de terra.

Si volen fer ví blanch, posan en lo cup un colador ó fals fondo de fusta molt fort al nivell de sota 'l forat d' home. Las brisas s' hi escorran, lo most per una de las quatre grans bombas de vapor va als foudres, las brisas se treuen y per una canal se carregan las dos prempsas Marmonier mogudas á vapor, y las brisas se tornan als cups á fermentar.

Si sols s' aprofita per blanch lo most de raig, ó 's fa tot negre, las brisas fermentan en los cups y acabada la fermentació, se treu lo ví de raig; y las brisas se treuen pels forats del costat dels cups, que venen á nivell de sobre unas vagonetas penjadas, y de allí las portan als cupets de difusió.

Los cupets de difusió son 13 colocats al voltant d' un quarto. Son d' uns 20 hectólitres. L' aigua hi passa metódicament desde baix á dalt seguint una serie de 10 cupets, y treu tot el ví de la brisa pur y sens gust de prempsat, ni gens d' aigua.

En cada cupet carregan 1500 kilos de brisa, donant l' aigua ab un regulador,

y cada tres horas buidan un cupet.

En lo celler propiament dit hi ha 28 foudres de 250 cargas, sostingut cada un per 4 columnetes de ferro. Quatre bombas de vapor, y abundants canyerias repartexen lo ví ahont convé, y aigua pels lavatjes. Al llarch del celler hi ha una canyeria d' aigua ab bocas de toma per mangueras.

Tota la canyeria no fixa, es composta de tubos de ferro de 4 metres de llarch y unions de goma de un pam de llargada.

Lo celler no es encimentat, ni enrajolat en lo passadís, pero si sols á sota 'ls foudres.

La netedat y pulidés son molt extremadas.

Tornem á Beziers, el Pinet diu que ja no veurém millor; diném y preném lo tren cap á Narboná y Lesignan y un cotxe ens du á Jouarres á 11 kilometres de Lesignan.

Manel Raventós.

SECCIÓ LITERARIA

DE LA TERRA

Poesia catalana
com te vas enmalaltint
deixas l' ayre de la terra
y 't desvías molt sovint.

ELS TRAGINERS

Els traginners arriban,
els traginners se 'n van ..
Qué tens Margarideta,
qué tens que ploras tan?

De lo que 't diga en Lari
no 'n fasses pas esment;
be 't vaga de conéixel
per curt d' enteniment.

Ni 'l Miqueló t' enganya
ni ab altrás ha pensat;

no t' hi capfiquis gota
si á Fransa s' ha quedat

S' hi queda per firarte
per quan os casaréu;
vindrá ab bouichs y robas
y joyas de molt preu.

Y donchs, Margarideta,
no t' enquimeris tant
si 'ls traginners arriban
si 'ls traginners se 'n van.

LA GALINDAYNA

L' ha ben treta ab en Marcó
la Galindayna;
l' ha ben treta ab en Marcó
la Galindó.

Si avans era esbojarrada
y ballava 'l ball rodó,
are es tota reposada
y s' ho mira del balcó.

Si ab prou feyna avans podia
estrenar un mocadó,
are estrena cada dia
á despeses d' en Marcó.

Pera ohir missa de pobre
avans seya en un recó;
are seu al banch de l' Obra
y sols va á missa majó.

Y á tothom acut y ampara
y á cap pobre diu que no.
Deu li dó salut com ara
y li allargui la abundó.

L' ha ben treta ab en Marcó
la Galindayna;
l' ha ben treta ab en Marcó
la Galindó.

EL CONCO

Tanquéu, tanquéu la porta
fadrinas de Batet,
que cau la fulla morta
y 'ls arbres tenen fret.

Veniu á dí 'l rosari
al rotllo del padrí,
aprop del vell Patllari
que encare 's sent fadrí.

També hi ha fet miroyas
l'amor, segons diu ell;
diu qu'era per las noyas
més llest qu'un estornell.

Borrango, si'n tenia
de mossas pel vehinat!
D'anar massa a la tria
per conco s'ha quedat.

Sol, are, y fent tintinas
be prou se'n dol, pobret...
Ventéu el foch fadrinas
que'ls'avis tenen fret.

Antoni Bori y Fontestà.

SÈTMANALS

El soroll de les espueles va fer trontollar i caure'l govern de'n Montero Rios. El públic no'ns havem donat ben bé compte del perquè de la retirada de'n Montero. Hi ha hagut secretes exigències que ell no volgué complir? Ha tingut de fer obligat alguna cosa que l'ha deixat humiliat i disgustat? Qui sap.

Son successor es en Moret. Ell i'l comte de Romanones son els veraders manejadors del tinglado gubernamental. Catalunya'n te recorts de tots dos. Dels demés ministres no'n parlarém porque son els de sempre.

Aquest govern sembla contar ab l'apoyo dels Villaverdistas.

Sembla cert que las autoritats de Barcelona serán cambiadas, mes á horas d'ara no sabém ni qui será arcalde, ni qui será governador, ni qui será capitá general.

Han sigut sospesos per temps indefinit el *¡Cu-cut!* i *La Veu de Catalunya* que esperém veure reapareixer ben prompte.

A Inglaterra están també de crisis ministerial. Tal vegada el govern conservador de'n Balfour siga substituït per un de lliberal.

La peresa de Turquia á introduir reformas politiqués i econòmiques á Macedonia ha ocasionat una manifestació

naval de les potències europeés combinades. A n'aixó respon Turquia fent proposicions de transacció i buscant allargos al problema.

Al Senat francès ha sigut aprovada la ley de separació de la Iglesia i l'Estat tal com la havia votat el Congrés sense cap modificació. Un dia d'aquests será promulgada i comensará á ser aplicada. Els ignocens que's fiavan de que Mr. Rouvier no la deixeria passar, i no eran pocs, ja saben que pensarne. Si en qüestions politiqués i militars no hi ha dos personatjes francesos que vulguin lo mateix, en qüestions religioses tenen una admirable i deplorable unitat.

L.

NOTICIAS LOCALS

Seguint la lloable y tradicional costum el 29 y 30 del mes passat celebrá nostra vila sa Festa Major. Les funcions religioses foren del tot solemnes. Els panegírics de abdos dies resultaren altres tantes obres mestres del Rvnt. D. Joan Canals; els oficis á veus ab acompanyament d'instrumentació de corda donaren á les mateixes un caracter gran y del tot pietós. Les Completes ab asistencia del Magnífich Ajuntament com en els oficis, el bon gust en els adornos de l'iglesia y altar, la molta concurrencia de feligresos, tot contribuí á la major esplendidesa.

No faltá la *Sopa dels pobres*, essent bastant regular el nombre d'aquets que la fou á recullir.

Pera esbarjo y esplay del poble hi hagueren funcions teatrals, balls y algún altre divertiment, més respecte á les primeres creyém que ven desorientats els directors al elegirles.

—La benedicció de la bandera dels somatents del Penadés y la revista d'aquets anunciada pera lo dia de la Puríssima á Vilafranca, se sospengué hasta nova ordre.

IMP. RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL.